

SORU BANKASI

5
SINIF

Soruya Bak

Ortak Ol

Rengini Gör

SORFLIX

SOSYAL BİLGİLER

Yeni Nesil
Sorular

MEB
Sınav
Tarzı

Video Çözümlü

Beceri
Temelli

Mantık
Muhakeme

 EYG
YAYINLARI

YAYINA HAZIRLIK

İçerenköy Mah. Askent Sk.
Kosifler İş Merkezi No:3B K:1
Ataşehir/İstanbul

T: +90 216 232 23 28

www.eygyayinlari.com

YAYINCI SERTİFİKA NUMARASI

48036

EYG Yayınları, International
Teachers Development Center
Turkey Eğitim Hizmetleri A.Ş 'nin
tescilli markasıdır.

Copyright © 2020

International Teachers Development Center Turkey Eğitim Hizmetleri A.Ş.

Bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, yayıncının yazılı izni
olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir
kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması, depolanması ve
dağıtılması yasaktır.

Bu kitabın tüm hakları, International Teachers Development
Center Turkey Eğitim Hizmetleri A.Ş.'ye aittir.

5. SINIF SOSYAL BİLGİLER

ISBN

978-625-7722-01-8

BASKI BİLGİLERİ

1. Baskı 2021

BASKI YERİ

ENT MATBAA YAYIN REKLAM SANAYİ VE TİCARET ANONİM
ŞİRKETİ

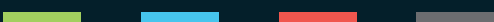
Merkez Efendi Mah. Mevlana Cad. Tercüman Sitesi.

A-8 Blok No.:118 Kapı No.:54 Kat:13

Zeytinburnu/İSTANBUL

MATBAA SERTİFİKA NO

48213

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak!

Çatma, kurban olayım çehreni ey nazlı hilâl,
Kahraman ırkıma bir gül... Ne bu şiddet bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın, bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim; bendimi çiğner, aşarım;
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garb'ın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar;
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imânı boğar,
"Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın... belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı!
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehid oğlusun, incitme, yazıktır atanı:
Verme, dünyâları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?
Şühedâ fışkıracak toprağı sıksan, şühedâ!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Hudâ,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyâda cüdâ.

Ruhumun senden, İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin ma'bedimin göğsüne nâ-mahrem eli;
Bu ezanlar - ki şehâdetleri dînin temeli -
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder - varsa - taşım;
Her cerihamdan, İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır rûh-u mücerred gibi yerden na'sım!
O zaman yükselerek arşa değer, belki, başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl:
Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl.

Mehmet Âkif Ersoy

Eğitim, kültür ve bilgi aydınlığa
açılan en geniş penceredir.

K. Atatürk

ÖN SÖZ

Sevgili Öğrencilerimiz,

Derslerde ve sınavlarda başarılı olabilmek için akademik olarak yeterli bilgi düzeyine sahip olmanın yanı sıra çok sayıda soruyu anlayarak çözmek gerekir. “EYG Yayınları SORFLIX Soru Bankası” sizlere en üst düzeyde fayda sağlayacak, verdiğiniz emeklerin karşılığını fazlasıyla alacağınız bir bilgi birikim düzeyine ulaştıracaktır.

Bizler bu kitabı her biri alanında uzman olan yazarlarımızla birlikte, soruları hazırlarken MEB’in geçmiş dönemde yapmış olduğu sınavların sorularını ve siz sevgili öğrencilerimizin okul ders kitaplarındaki kazanımları göz önünde bulundurarak, özenle hazırlamaya çalıştık.

Kitabımız dört ayrı başlıkta hazırlanmıştır:

Soruya Bak: Bu kısımda sınavda çıkmış sorulara benzer örnek sorular ve çözümleri yer almaktadır. Örnek soruların farklı çözüm şekilleri ile verilmeye çalışıldığı bu bölümde, “anahtar bilgiler” ile de hatırlatıcı ipuçlarına yer verilmiştir.

Ortak Ol: Bu aşamada ilk bölümde öğrenilen bilgiler ışığı altında yeni nesil sorularla öğrenciler baş başa bırakılmaktadır. Aynı zamanda kare kod uygulaması ile de soru çözümleri verilmektedir.

Rengini Gör: Bu bölümde yeni nesil sorularımız üç farklı renk ile zorluk düzeylerine göre ayrılmıştır. Yeşil renk ve bir yıldızlı sorular kolay yeni nesil, mavi renk ve iki yıldızlı sorular orta yeni nesil, kırmızı renk ve üç yıldızlı sorular ise zor düzey yeni nesil soruları ifade etmektedir. Her konu için hazırlanmış bu testler de, farklı zorluk düzeyine sahip renklendirilmiş soruları bulacaksınız. Buradaki amaç öğrencinin doğrularındaki yoğunluğun hangi renkte toplandığını görmektir. Böylelikle çözülemeyen soru tarzları üzerine yoğunlaşılabilir. Buradaki soruların çözümlerine de kare kod uygulaması üzerinden de ulaşılabilir.

Ünite Değerlendirme Testleri: Her ünite sonunda yer alan bu bölüm ünitenin genelini taradığı gibi aynı zamanda kendinden önceki üniteleri de içine alacak sarmal bir şekilde düzenlenmiştir. Bu bölümde ki sorulara da kare kod uygulaması ile dijital destek sağlanmıştır.

Yayınlımızın hazırlanmasında emeği geçen herkese teşekkür eder, bu kitabın tüm öğrencilerimize başarı getirmesini dileriz.

EYG Yayınları

İÇİNDEKİLER

ÜNİTE 1: BİREY VE TOPLUM 7

ÜNİTE 2: KÜLTÜR VE MİRAS 31

ÜNİTE 3: İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER..... 65

ÜNİTE 4: BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM 99

ÜNİTE 5: ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM..... 127

ÜNİTE 6: ETKİN VATANDAŞLIK..... 159

ÜNİTE 7: KÜRESEL BAĞLANTILAR..... 183

CEVAP ANAHTARI..... 211

SOSYAL BİLGİLER

ÜNİTE 1

BİREY VE TOPLUM

Örnek 1

Merhaba arkadaşlar Ben Kemal

1. Canlı türlerini sınıflandırmayı,
 2. Kimliğimi nerelerde kullanabileceğimi,
 3. Hangi organımın nerede olduğunu,
 4. Kitle iletişim araçlarının zararlarını,
 5. Kroki çizerek yer tarifi yapmayı,
- Okulda gördüğüm derslerde öğrendim.

Kemal yukarıda verilenlerden hangilerini Sosyal Bilgiler dersinde öğrenmiş olamaz?

- A) 1 ve 2 B) 1 ve 3 C) 2 ve 3 D) 4 ve 5

Çözüm 1

Kemal adlı öğrenci okulda öğrendiği dersleri sıralandırmıştır. Buna göre canlı türlerini sınıflandırmayı ve hangi organın nerede olduğunu Fen Bilgisi dersinde öğrenirken, diğer kazanımları Sosyal Bilgiler dersinde öğrenmesi beklenir.

Bu nedenle doğru cevap B şıkkıdır.

Anahtar Bilgi

Sosyal Bilgiler dersinin amaçları:

- Çevremizi, ülkemizi ve doğayı tanımamızı öğretir.
- Ülkemizdeki ve dünyadaki yönetim biçimlerini öğretir.
- Hayatımızda haritalardan nasıl faydalanacağımızı öğretir.
- Toplum içerisinde sosyal ilişkiler kurmayı öğretir.
- Bireylerin ailesine, vatanına, milletine ve kültürüne bağlı olarak yetişmesini sağlar.
- Bu ders vatan sevgisi, bayrak sevgisi, askerine, orduya ve insanlığa saygı ve sevgiyi öğretir.
- Ulusumuzun çok büyük coğrafyalarda yayılmış halde olduğunu benimsetir.
- Bu ders bireylere sorumluluk almayı öğretirken yardımlaşmaya teşvik eder.

Örnek 2

- Temel hak ve özgürlüklerimizi kullanma
- İnsan haklarına saygılı olma
- Toplumsal olaylara saygılı bireyler yetiştirme

Yukarıda Sosyal Bilgiler dersinin bireylere kazandırdıkları verilmiştir.

Buna göre Sosyal Bilgiler dersine katılan bireyden aşağıdakilerden hangisi beklenmez?

- A) Milli birlik ve beraberliği benimser.
B) Kendi çıkarlarını toplumun çıkarlarından üstün tutar.
C) Kadın – erkek eşitliğini bilir.
D) Doğada meydana gelen olaylar karşısında bilinçli davranır.

Çözüm 2

Sosyal Bilgiler dersine katılıp, kazanımları özümsemiş olan bir birey kendini düşünen, çıkarıcı ve bencil olmaması gerekir.

Bu nedenle doğru cevap B şıkkıdır.

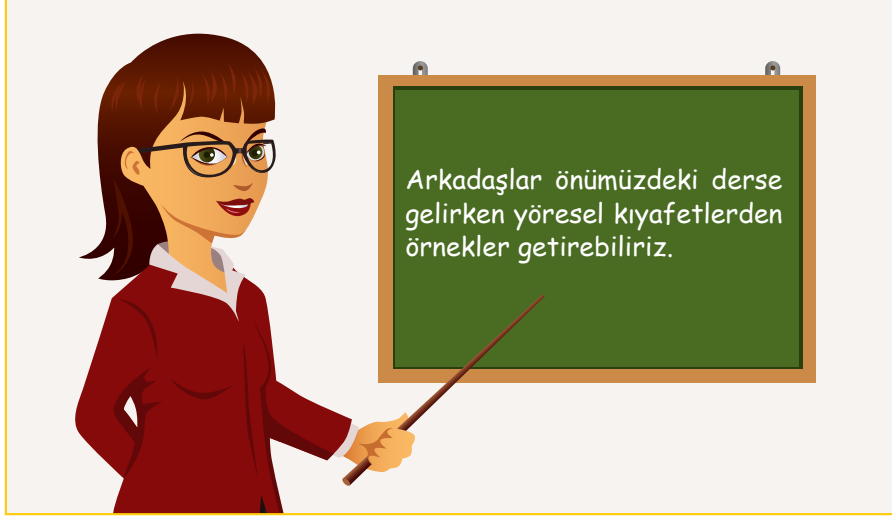
Anahtar Bilgi

TEST 1

1.

Funda Hanım verdiği ödevle Sosyal Bilgiler dersinin hangi konusunu daha iyi kavratmayı amaçlamıştır?

- A) Yaşadığımız çevre ve kültürel özellikler
- B) Hak ve sorumluluklarımız
- C) Çevremizdeki güzellikler
- D) Uygarlıkları öğreniyorum

2.

Geçmişimizi öğretir ve bize vatan, millet ve bayrak sevgisi aşılar.

Hak ve sorumluluklarını bilen bilinçli bir vatandaş olmayı öğreniriz.

Ülkemizin fiziki ve beşeri coğrafya özelliklerini öğreniriz.

Dünya'nın hareketleri ve Ay'ın evreleri hakkında bilgi sahibi oluruz.

Özlem

Melih

Aykut

Selin

Yukarıda Sosyal Bilgiler dersinin kazandırdıkları ile ilgili bazı örnekler veren öğrencilerden hangisinin verdiği örnek doğru olamaz?

- A) Melih
- B) Özlem
- C) Selin
- D) Aykut

TEST 1

3.

Sosyal Bilgiler Dersinde Ülkemiz Hakkında Neler Öğreniriz?	
I.	Ülkemizin diğer ülkelerle ilişkilerini öğreniriz.
II.	Yöresel yemekleri yapmayı öğreniriz.
III.	Ülkemizdeki kültürel özellikleri öğreniriz.
IV.	Ülkemizin tarihi ve doğal güzelliklerini öğreniriz.

Yukarıdaki "Sosyal Bilgiler Dersinde Ülkemiz Hakkında Neler Öğreniriz?" adlı tabloda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

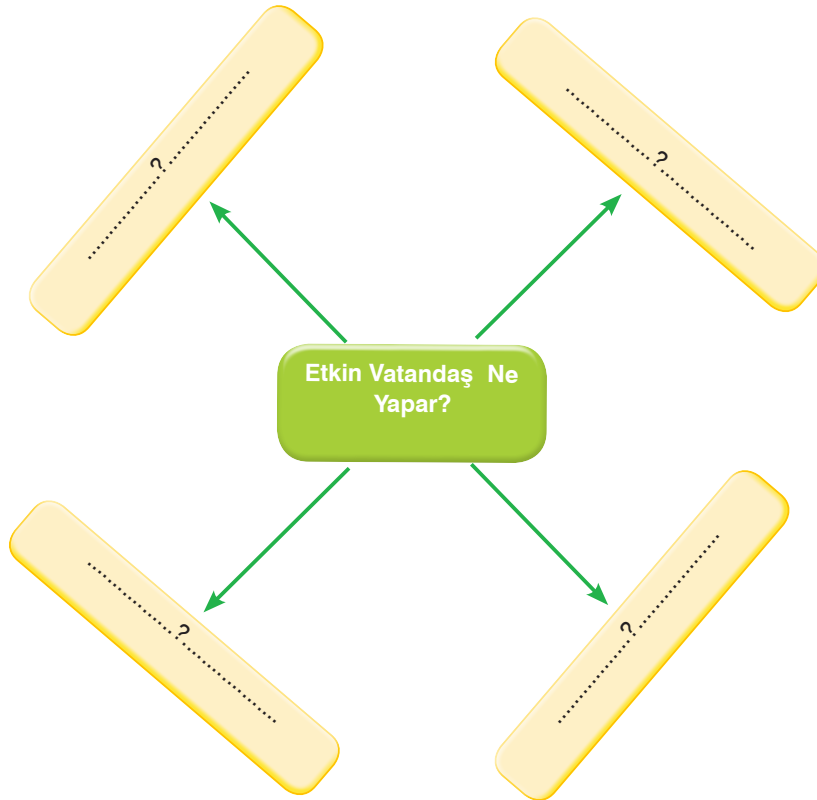
A) I

B) II

C) III

D) IV

4.

Yukarıdaki diyagramda (?) ile gösterilen yerlere aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

- A) Üretim yaparak ülke ekonomisine katkıda bulunur.
- B) Kanunlara ve kurallara uyar.
- C) Haklarını bilir ve gerektiğinde kullanır.
- D) Lezzetli yemekler yapar.

★ 1.

Yukarıdaki öğrencilerden hangisi Sosyal Bilgiler dışında başka bir dersten öğrendiği kazanımı belirtmiştir?

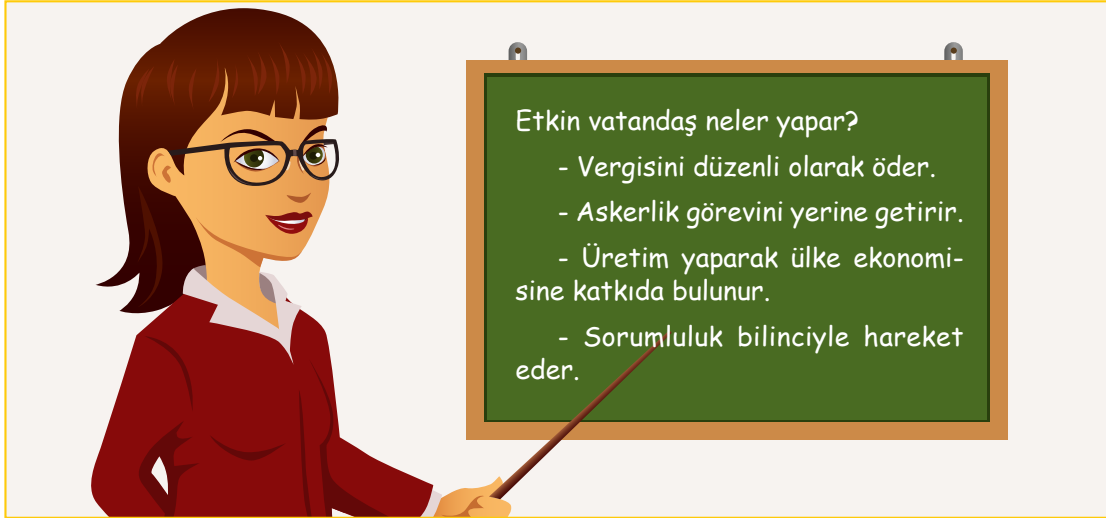
A) Ceyda

B) Fatih

C) Melek

D) Enes

★ 2.

Sosyal Bilgiler öğretmeninin tahtaya yazdığı bilgilere göre aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşamaz?

A) Üzerine düşen sorumlulukları yerine getirir.

B) Ülkesinin kalkınması için çalışır.

C) Düşmanlara karşı ülkesini savunur.

D) Kısa zamanda nasıl zengin olacağını öğrenir.

★★ 3.

Sosyal bilgilerde üzerinde çokça durulan kavramı sayesinde bu ders millet olma bilincimizin gelişmesine katkı sağlar.

Yukarıdaki boşluğa aşağıda verilenlerden hangisi gelemez?

A) Dil ve din

B) Kültür

C) Dünya

D) Bayrak

★ 4.

Sosyal Bilgiler Öğretmeni Bilge Hanım sınıfa Sosyal Bilgiler dersinde neler öğrendiklerini sordu.

Öğretmenin bu sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi **yanlış** cevap vermiştir?

- A) Emre "Kültürümüzü öğrendim."
- B) Ceylin "Haklarımı ve sorumluluklarımı öğrendim."
- C) Bilal "Ülkemizi ve dünyayı tanıdım."
- D) Mehmet "Organlarımızın görevlerini öğrendim."

★ 5.

Sosyal Bilgiler dersi birçok konuda, bilgi vererek bizim etkin ve sosyal bir vatandaş olmamıza yardımcı olur.

Aşağıdakilerden hangisi Sosyal Bilgiler dersinin, hakkında bilgi verdiği konulardan biri **değildir**?

- A) Ekonomi
- B) Tarih
- C) Fen
- D) Coğrafya

★ 6.

Sosyal Bilgiler dersi, bir insan olarak doğuştan itibaren var olan haklarımızı bilmenin önemini ve birbirimize karşı olan sorumluluklarımızı kavramamızı sağlar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Sosyal Bilgiler dersinin kazandırdığı hak ve sorumluluktan birisi **değildir**?

- A) Millî ve manevi değerlere saygılı olmak
- B) Farklılıkları hoşgörü ile karşılamak
- C) Okuma alışkanlığı kazanmak
- D) Temiz bir çevrede yaşamak

Örnek 1

Günlük hayatta karşılaştığımız olaylarla ilgili birbirimizden farklı yorumlar yapabiliyoruz.

Yukarıdaki bilgiye göre yeni bir fabrika açılmasıyla ilgili yapılan yorumlardan farklı olan hangisidir?

- A) Yeşil alanlar azalacaktır.
- B) Doğaya zarar verecektir.
- C) İnsanlara yeni iş imkanı sağlayacaktır.
- D) Atıkları çevreyi kirletecektir.

Çözüm 1

Bu soruda bir fabrikanın açılışının sonuçları şıklarda değerlendirilmiştir. Şıklara baktığımızda A, B ve D şıklarında fabrikanın açılışının olumsuz sonuçları verilirken C şıkında olumlu sonucu verilmiştir.

Bu nedenle doğru cevap C şıkkıdır.

Örnek 2

Okullar, tüm çocukların ilim, irfan yuvalarıdır. Okullarımızın kıymetini bilmeli derslerimize çalışmalıyız. Birçok memleket-te çocuklar, çadırlarda sokaklarda eğitim almaya çalışırken bizler tam donanımlı sınıflarda eğitim görüyoruz.

Buna göre verilen bilgiye bakılarak okullarımızın hangi özelliğinden söz edildiği söylenebilir?

- A) Öğretmenlerin iyi olmasından
- B) Fiziki ve teknik şartlarının iyi olmasından
- C) İyi bir eğitim verildiğinden
- D) Çok iyi idare edildiklerinden

Çözüm 2

Paragrafa bakıldığında okuduğumuz okulların fiziki şartlarının iyiliğinden bahsedildiği görülür.

Bu nedenle doğru cevap B şıkkıdır.

Anahtar Bilgi

Olay: Meydana gelen ya da ortaya çıkan hal, iş veya duruma olay denir.

Bir olayın birden çok nedeni ve sonucu olabilmesine olayların çok boyutluluğu denir.

Olgu: Herkes tarafından aynı kabul edilen, kolayca anlaşılabilir, kanıtlanabilir ve bilimsel verilere dayanan bilgidir. Olgu kişiden kişiye değişmez.

Anahtar Bilgi

TEST 2

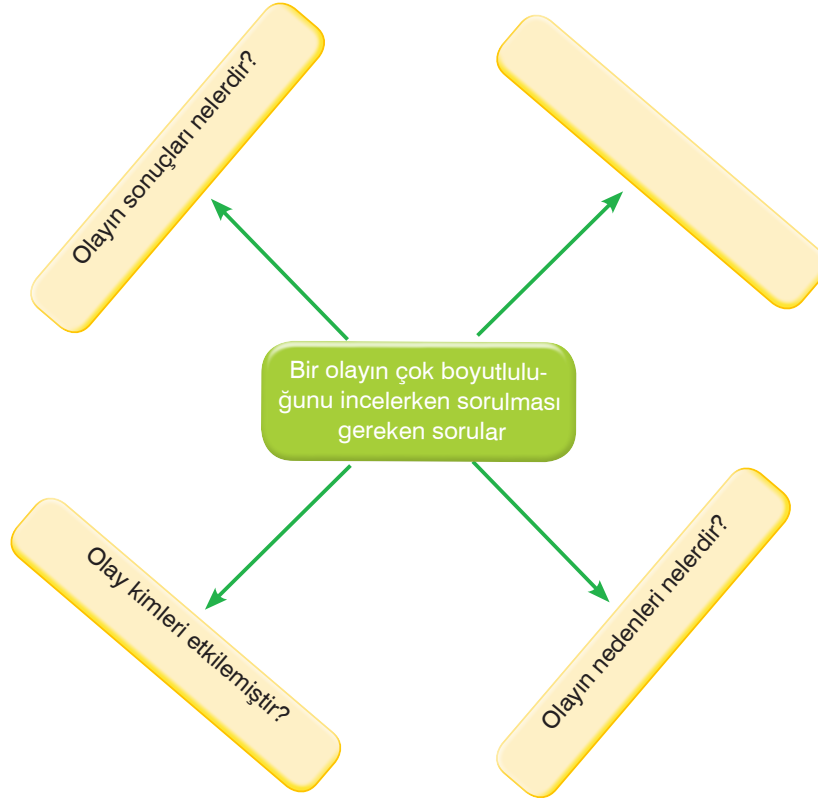
1.

2 Şubat 2020 tarihinde Van-Bahçesaray kara yolunun 33. kilometresinde akşam saatlerinde bir minibüs ile iş makinesinin üzerine çığ düştü. Çığ felaketinde 5 kişi yaşamını yitirirken, 8 kişi yaralı olarak kurtarıldı. Çığ altında olduğu düşünülen 2 kişiyi kurtarma çalışmaları devam ederken bölgede düşen ikinci çığ nedeniyle kurtarma ekipleri de çığ altında kaldı. Yaşanan üzücü olay sonunda toplam 41 kişi hayatını kaybederken çok sayıda insan da yaralı olarak kurtarıldı.

Yukarıda verilen haberdeki olayın nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) 41 kişinin hayatını kaybetmesi
- B) Olumsuz hava koşulları
- C) Çok sayıda kişinin yaralanması
- D) Kurtarma ekiplerin fedakarlığı

2.

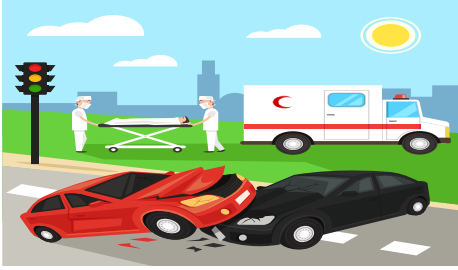
Boş bırakılan kutucuğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Olay medyaya yansımış mıdır?
- B) Olay saat kaçta gerçekleşmiştir?
- C) Olay nerede meydana gelmiştir?
- D) Olayın insanlara etkileri nelerdir?

TEST 2

3. Her olayın birden fazla nedeni ve birden fazla sonucu olabilir. Bu nedenle her olay birçok kişiyi doğrudan ya da dolaylı etkiler. Bu duruma olayların çok boyutluluğu denir.

İstanbul'da trafik kazası sonrası silahlar çekildi: Çekme köyde hasarlı trafik kazası sonrası tartışma çıktı. Taraflardan birinin yakını elindeki silahla ateş açtı. Olayda 1 kişi ağır yaralanırken ihbar üzerine bölgeye çok sayıda polis ekibi sevk edildi. Yaralanan kişi ambulansla hastaneye kaldırıldı.

Yukarıdaki trafik kazası haberine bakarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılmaz?

- A) Trafik kazasının sonuçlarına B) Trafik kazasının nedenlerine
C) Silahlı kavga'nın nedenlerine D) Silahlı kavga'nın sonuçlarına

4.

Osman Amca, bu sene havaların kurak gitmesi sonucu tarlasına ektiği buğdaydan istediği verimi alamadı. Bu durum onu ekonomik olarak zor duruma düşürdü. Çünkü buğday ekerken harcadığı mazot, gübre ve ilaç için borçlanmıştı. Üründen elde ettiği geliri borcunu ödemesine yetmedi. Osman Amca borçlarını ödeyebilmek için köyden şehre gidip inşaatlarda çalışmaya başladı. Bir süre sonra ailesini de yanına aldı. Artık tarımla uğraşmıyor, işçi olarak geçimini sağlıyordu.

Yukarıda verilen metindeki Osman Amca'nın şehre göçmesinin nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi sayılmaz?

- A) Borçlarını ödemek istemesi
B) Tarımdan istediği geliri elde edememesi
C) Şehirde iş imkanının olması
D) Köyde tarlalarının olması

5. Her olayın birden fazla nedeni ve birden fazla sonucu olabilir. Bu nedenle her olay birçok kişiyi doğrudan ya da dolaylı etkiler. Bu duruma olayların çok boyutluluğu denir. Olaylar bazı kişileri olumsuz etkileyip üzerken bazı kişileri de olumlu etkileyerek sevindirebilir.

Ankara'da zincirleme trafik kazası: Mamak'ta kırmızı ışıkta durmayarak devam eden bir beton mikseri içinde işçileri taşıyan bir minibüse çarptı. Kaza sonrası tır şoförü hafif yaralanırken 3 fabrika işçisi hayatını kaybetti. Kazaya karışan diğer araçlarda maddi hasar oluşurken yol uzun süre trafiğe kapatıldı. Yolda mahsur kalan yolcular ise yakınlardaki dinlenme tesisinde yolun trafiğe açılmasını bekledi.

Yukarıda verilen habere bakarak aşağıdakilerden hangisinin olaydan olumlu etkilendiği söylenebilir?

- A) Olay yerine yakın dinlenme tesisinin sahipleri
B) Fabrika işçileri
C) Tır şoförü
D) Yolda mahsur kalan yolcular

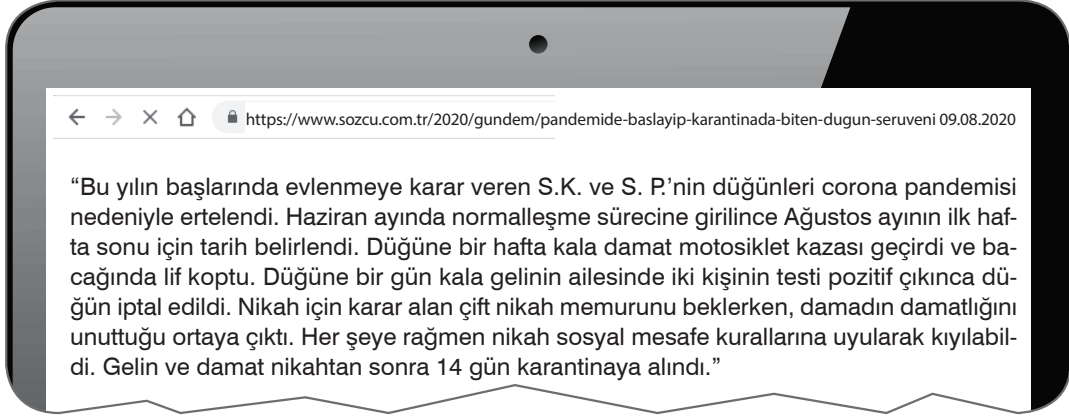
★ 1.

Nisan ayında yaşanan don olayı Çanakkaleli elma üreticilerini hazırlıksız yakaladı. Elma ağaçlarındaki çiçekler zarar gördüğü için elma verimi düşük oldu. Geçimini elma üretiminden sağlayan birçok aile bu durumdan ekonomik zarara uğradı. Bu ailelerden biri de Berk'in ailesi idi. Babası bütün umudunu elmaya bağlayarak kredi çekip yeni bir ev almıştı. Ancak topladıkları ürün borçlarını ödemeye yetmiyordu. Berk'in babası da İstanbul'a gidip dört beş ay çeşitli işlerde çalışıp borçlarını ödeme düşüncesiyle evden ayrıldı. Berk ve kardeşleri babalarını özlediler. Ancak babalarının ailenin geçimini sağlamak için İstanbul'a gittiğini bildikleri için bu özleme dayanmaya çalışıyorlardı.

Yukarıdaki bu metne bakarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İstanbul'da Çanakkale'den gelen işçi sayısı çoktur.
- B) Elma üretimi her yıl düşük olmaktadır.
- C) İklimsel olaylar elma üretimini olumsuz etkilemiştir.
- D) Çanakkale'de bütün üreticiler elma işi ile ilgilenmektedir.

★★ 2.

Yukarıdaki Genel Ağ haberinde geçen çiftin düğünlerinin yapılmasını etkileyen nedenlerin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenemez?

- A) Ülkemizdeki koronavirüs salgını
- B) Damadın motosiklet kazası yapması
- C) Damadın damatlığını unutması
- D) Gelinin ailesinde pozitif vaka çıkması

★★★ 3.

İzmir'in Seferihisar ilçesinde 30 Ekim saat 14.51'de meydana gelen depremde 115 kişi hayatını kaybederken yaklaşık 1000 kişi yaralandı. Ayrıca birçok bina da kullanılmaz hale geldi. Evleri yıkılan veya ağır hasarlı olan vatandaşlar Kızılay, AFAD ve İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin kurduğu çadırlarda barınmaya başladı. Yurdun her yerinden yardımsever vatandaşlar, depremzedeler için İzmir'e çeşitli yardım malzemesi göndermeye başladı.

Yukarıdaki paragrafa bakarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Yaşanan olayın ne olduğuna
- B) Yaşanan olayın sonuçlarına
- C) Yaşanan olayın zamanına
- D) Yaşanan olay öncesi gelişmelere

- ★ 4. Meydana gelen her olayın bir ya da birden fazla sebebi olduğu gibi bir ya da birden fazla da sonucu olur.

Ankara'da zincirleme trafik kazası: Mamak'ta kırmızı ışıkta durmayarak devam eden bir beton mikseri içinde işçileri taşıyan bir minibus çarptı. Kaza sonrası tır şoförü hafif yaralanırken 3 fabrika işçisi hayatını kaybetti. Kazaya karışan diğer araçlarda maddi hasar oluşurken yol uzun süre trafiğe kapatıldı. Yolda mahsur kalan yolcular ise yakınlarındaki dinlenme tesisinde yolun trafiğe açılışını bekledi.

Genel Ağ haberi

Bu bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisi belirtilen olayın sonuçları arasında gösterilemez?

- A) Tır şoförünün yaralanması
- B) Beton mikseri şoförünün kırmızı ışıkta geçmesi
- C) Yolun trafiğe kapatılması
- D) Fabrika işçilerinin hayatını kaybetmesi

- ★ 5. Günlük hayatta karşılaşılan olaylar sadece bireyleri değil ailesini, arkadaşlarını ve çevresindeki insanları da etkilemektedir.

Buna göre bir şehirde yaşanan aşağıdaki olaylardan hangisinden daha az sayıda kişinin etkilenmesi beklenir?

- A) İki aracın çarpışması
- B) Deprem
- C) Covid-19 salgını
- D) Şehirdeki elektrik kesintisi

- ★ 6. İnsanların hayatını olumlu ya da olumsuz değişikliklere neden olan her türlü gelişmeye olay nedir. Günlük hayatta birçok olay karşımıza çıkar ve bunlar genelde birden çok kişiyi etkiler nitelikte olur.

Aşağıda verilenlerden hangisi yukarıda anlatılanlara uygun örnek olmaz?

- A) Trafik kazasında kazaya karışanların tümünün etkilenmesi
- B) Deprem afetinden tüm mahallenin etkilenmesi
- C) Binanın önünde su borusu patlayınca suların kesilerek ekiplerin çağırılması
- D) Ayşe'nin bozulan kalemini çöpe atması

- ★ 7. Mustafa'nın oturduğu binanın önünde doğalgaz çalışması vardır. Bu sebeple:

- Mustafa yolu kapandığı için marketten ekmek alamamıştır.
- Mustafa'nın servisi yol kapalı olduğu için Mustafa'yı alamamıştır.
- Mustafa çıkan gürültü sebebiyle ders çalışmamıştır.

Yukarıda verilenlerin hepsi birlikte düşünüldüğünde aşağıdakilerden hangisine örnek olur?

- A) Bir olayın bir kişi üzerinde birden çok etkisi olabilir.
- B) Bir olay birden çok kişiyi etkileyebilir.
- C) Mustafa okula gidememiştir.
- D) Doğalgaz çalışmaları çevreye zarar verir.

- ★ 8. Samsun'da koronavirüs nedeniyle hayatını kaybeden bir vatandaşın cenazesine katılan akrabalarının cenaze sonrası başsağlığı için sosyal mesafeye dikkat etmemeleri sonucu birçok kişi koronavirüse yakalandı. Yetkililer, olayın yaşandığı köyün 14 gün süreyle karantina altına alındığını bildirdi. Bu süre içinde köylülerin ihtiyaçlarının jandarma ekipleri tarafından karşılanacağı ve köyün kontrol altında tutulacağı bildirildi.

Yukarıda verilen metinde yaşanan olayların nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Köylülerin tedbirsiz davranması
- B) Köyün karantinaya alınması
- C) Köyün jandarma tarafından kontrol edilmesi
- D) Ölen kişinin cenazesinin defnedilmesi

Örnek 1

Merhaba arkadaşlar benim adım Hakan. 5. sınıf öğrencisiyim. Okula giderek eğitim hakkımı kullanıyorum. Geçen gün hastalandığım için okula gidemedim. Annem beni doktora götürdü. Doktor bir hasta olarak benimle ilgilendi. Eczaneye giderek doktorun yazdığı ilaçları aldık.

Hakan

Hakan'ın anlattıklarına bakarak onun aşağıdaki rollerden hangisini üstlendiği sonucuna ulaşılabilir?

- A) Oğul
- B) Öğrenci
- C) Arkadaş
- D) Hasta

Çözüm 1

Hakan adlı öğrencinin anlatımına bakarak A, B ve D şıklarındaki rollerine ulaşabiliriz ancak C şıkkı söylenemez.

Bu nedenle doğru cevap C şıkkıdır.

Örnek 2

Okuldaki arkadaşlarıyla tenffüslerde oyun oynamayı sever.

Cemre

Mahalledeki arkadaşlarıyla okuldan sonra futbol oynar.

Eren

Eve gelince derslerini bitirince hemen bilgisayarda oyun oynar.

Kerem

Okuldan sonra apartmandaki arkadaşlarıyla oyun oynar.

Esra

Yukarıdaki öğrencilerin özelliklerine bakarak hangisinin sosyalleşme sürecinde doğru davranış sergilediği söylenemez?

- A) Cemre
- B) Eren
- C) Kerem
- D) Esra

Anahtar Bilgi

Birey: Toplumu oluşturan insanlardan her birine birey denir.

Grup: Ortak bir amaç için bir araya gelen, aralarında etkileşim olan, en az iki kişiden oluşan topluluğa grup denir.

Sosyalleşme: Bireyin içinde yaşadığı toplumun bir üyesi olma sürecine sosyalleşme denir.

Kurum: Toplumsal yarar sağlamak veya bir ürün üretmek amacıyla oluşturulmuş yapılara kurum adı verilir.

Rol: Bireyin ait olduğu grup veya kurumlarda üstlendiği görevlere rol denir.

Hak: Yasal veya toplumsal olarak bireylere tanınan yetki ve kazançlara hak denir.

Sorumluluk: Bireylerin yaptığı davranışların sonuçlarını üstlenmesine sorumluluk denir.

Plan: Bir işi sonuçlandırmak için neyin, ne zaman yapılacağına önceden düzenlenmesine plan denir.

EYG YAYINLARI

Çözüm 2

Öğrencilerin davranışlarına bakıldığında Cemre, Eren ve Esra'nın arkadaşlarıyla oyun oynamaları sosyalleşmeleri adına olumlu etkilenmelerini sağlar. Kerem ise bilgisayar oyunu oynayarak diğer arkadaşlarına göre daha az sosyalleşme süreci yaşar.

Bu nedenle doğru cevap C şıkkıdır.

TEST 3

1.

?

Askerlik yapmak

Vergi vermek

Oy kullanmak

Kamu mallarına zarar vermemek

Yukarıdaki şemaya en uygun başlık ne olmalıdır?

- A) Eğitim hakkı
B) Temel insan hakları
C) Devlete karşı görev ve sorumluluklarımız
D) Sağlık hakkı

2.

Ailenin en küçük çocuğuyum.

Okulda öğrenciyim.

5/C sınıfında başkanım.

Voleybol takımında pasörüm.

Eyüp

Aşağıdakilerden hangisi Eyüp'ün katıldığı gruplarda üstlendiği rollerden biri olamaz?

- A) Oyuncu B) Öğrenci C) Ağabey D) Başkan

3.

Birey

Sosyalleşme

Grup

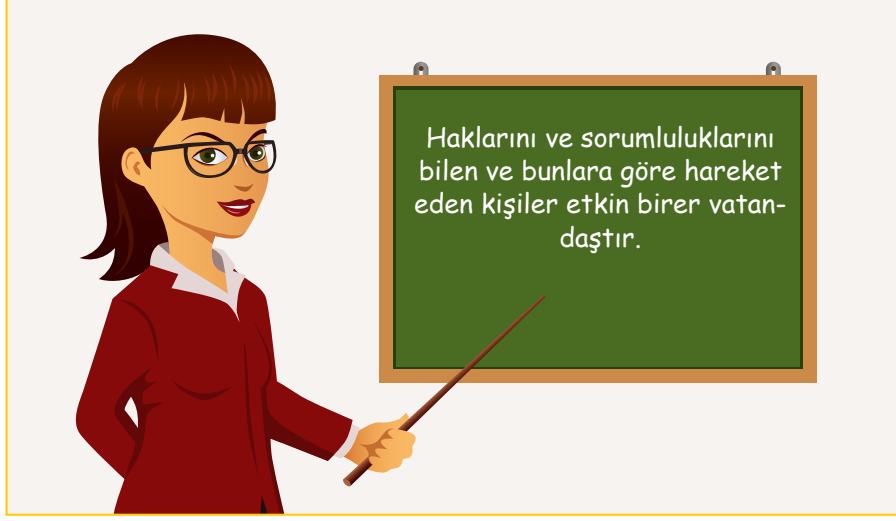
Yukarıda verilen kelimeler verilen şıklarla eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi dışarıda kalır?

- A) Toplum oluşturulan insanlardan her birine denir.
B) Aralarında etkileşim olan, en az iki kişiden oluşan topluluğa denir.
C) Bireyin içinde yaşadığı toplumun bir üyesi olma sürecine denir.
D) Bireylerin yaptığı davranışların sonuçlarını üstlenmesidir.

TEST 3

4.

Sosyal Bilgiler öğretmenin tahtaya yazdığı bilgi dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi etkin bir vatandaşın yapması gerekenlerden biri olamaz?

- A) Seçim zamanı geldiğinde oy kullanır.
- B) Kişisel çıkarlarını önde tutar.
- C) Askerlik görevini yerine getirir.
- D) Kanunlara ve kurallara uyar.

5. Her birimizin toplumda birden çok rolü vardır. Bulduğumuz ortama göre rollerimiz farklılık göstermektedir.

Aşağıdakilerden hangisi Emre'nin diğerlerinden farklı bir grupta üstlendiği role örnektir?

- A) Evlat
- B) Torun
- C) Yeğen
- D) Öğrenci

6. Ali ve arkadaşı birlikte piknik yapmaya karar vermişler. Ali annesine pikniğe gideceklerini söyleyince annesi çok memnun olmuş. Çok fazla uzağa gitmemelerini tembih ederek Ali'ye piknik için yiyecek içecek vermiştir.

Yukarıdaki metinden aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ali ve arkadaşı grup olarak hareket etmektedir.
- B) Ali sosyalleşme içerisinde.
- C) Ali'nin her davranışını ailesi onaylar.
- D) Ali'nin annesi sosyalleşme sürecinde Ali'ye yardımcı olmaktadır.

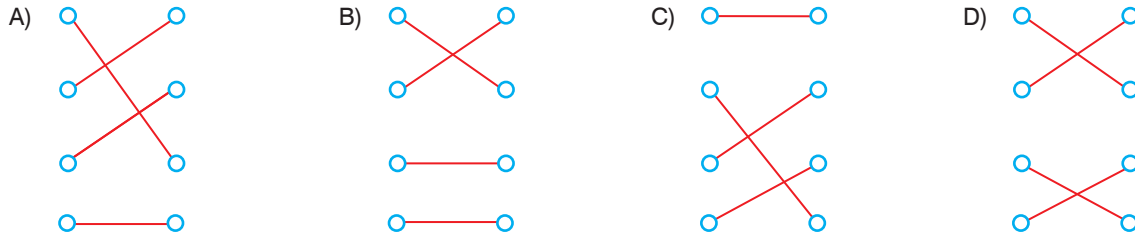

TEST 3

7.

Yukarıda verilen rol-hak eşleşmesi hangisinde doğru olarak verilmiştir?

8. Toplumda her bireyin kendine karşı sorumlulukları olduğu gibi topluma ve devlete karşı sorumlulukları da vardır.

- I. Askerlik yapmak
- II. Çevremizi temiz tutmak
- III. Sınıfımızdaki eşyaları düzenli kullanmak
- IV. Ailemize ev işlerinde yardımcı olmak.

◆ Evdeki sorumluluklarımız.

● Topluma karşı sorumluluklarımız.

■ Devlete karşı sorumluluklarımız.

★ Okulumuzdaki sorumluluklarımız.

Verilen hak ve sorumluluklarımızın doğru eşleştirilmesi aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	●	■	★	◆
B)	■	●	★	◆
C)	■	★	◆	★
D)	●	■	◆	★

1.

Annem devlet hastanesinde hemşiredir. İşten eve geldiğinde genelde yemekleri o hazırlar.

Betül

Babam bakkaldır. Evi-mizin bütün bakkal ihtiyaçlarını dükkanımızdan karşılarız.

Kemal

Annem ev hanımıdır. Kardeşimle bana okula gitme hazırlığımızda yardımcı olduktan sonra ev işleriyle uğraşır.

Ahmet

Babam jandarma karakolunda komutandır. Evde odasına girdiğimizde onunla konuşurken hazır olda durmamızı ister.

Berrin

Yukarıdaki öğrencilerin anlattıklarına bakarak hangi çocuğun babasının ailesinde rollerini karıştırdığı söylenebilir?

A) Kemal

B) Ahmet

C) Betül

D) Berrin

2.

Metin Bey: Dün evde ailecek akşam yemeği yediniz mi?

Berk: Evet öğretmenim.

Metin Bey: Peki yemek bittikten sonra annene konusunda yardımcı oldun mu?

Berk: Hayır öğretmenim.

Metin Bey:?.....

Berk: Tamam öğretmenim

Bu diyalogta Metin Bey Berk'e hatasını fark ettirmek için aşağıdaki konuşmalardan hangisini yaparsa amacına ulaşmış olur?

- A) Yer aldığımız grupta bazı haklarımız vardır, örneğin çocuk olarak oyun hakkımızın karşılanmadığında bu hakkımızı talep edebiliriz.
- B) Ailemizin mutlu ve huzurlu olmasını istiyorsak birbirimize yardımcı olarak sorumluluklarımızı yerine getirmeliyiz.
- C) Sosyalleşmemize katkı sağlaması için ilgimizi çeken gruplara katılabiliriz.
- D) İçinde bulunduğumuz gruplarda her zaman kendi istediklerimizi yaptırmaya çalışmalıyız.

3.

- Doğaya zarar vermemeye dikkat etmek
- Hayvanların korunması ve bakımı konusunda bilinçlenmek
- Yaşlı ve yardıma muhtaç kişilere yardımcı olmak

Verilen bilgilere göre, bir bireyde bulunması gereken özelliklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Siyasi haklarımızı yerine getirmeliyiz.
- B) Sosyal hayatta, çevremize karşı duyarlı olmalıyız.
- C) Toplumda başarılı olmak için çok çalışmalıyız.
- D) Bireysel menfaatlerimizi gözeterek yaşamalıyız.

4.

- I. Ailemizdekinden farklı olarak akraba grubumuzda da roller üstleniriz.
- II. Toplumun en küçük birimi arkadaş grubudur.
- III. Okul bireyin sosyalleşmesini sağlayan bir kurumdur.
- IV. Bireyin üstlendiği görevlere rol denir.

Yukarıda verilenlerden hangileri yanlıştır?

A) Yalnız II

B) I ve II

C) II ve III

D) III ve IV

★ 5.

Verilen diyagramda “?” ile boş bırakılan yerlere getirilebilecek kavramlar aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

I	II
A) görevleri	hakları
B) sorumlulukları	hakları
C) hakları	özgürlükleri
D) hakları	sorumlulukları

★ 6. Olay: Balıkesir’de etkisini artıran kar yağışından dolayı kar kalınlığı 50 cm’ye ulaşmıştır. Valiliğin aldığı karar sonucu okullar il genelinde 2 gün tatil edilmiştir.

Seçeneklerde verilenlerden hangisi bu olayın sonuçlarından birisi olamaz?

- A) Yoğun kar yağışı sonucu yollar trafiğe kapanmıştır.
 B) Okullarda eğitimde aksamalar yaşanmıştır.
 C) Salı günü maaşını alan Mehmet Bey mutlu olmuştur.
 D) Kar sebebiyle yollarda trafik kazaları meydana gelebilir.

- ★ 7. 1. Çocukların okula gitme ve oyun oynama hakları kısıtlanabilir. (...)
 2. Haklarımızı kullanırken yerine getirmemiz gereken görev ve sorumluluklar da vardır. (...)
 3. UNICEF, dünya çocuklarını korumak ve yaşam koşullarını iyileştirmek amacıyla Birleşmiş Milletler tarafından kurulmuştur. (...)
 4. Her çocuk ihtiyaçlarını karşılayabilmek için çalışmak zorundadır. (...)

Cümlelerdeki bilgiler doğru ise (D), yanlış ise (Y) yazıldığına nasıl bir örüntü ortaya çıkar?

- A) D – Y – Y – D
 B) D – D – Y – Y
 C) Y – Y – D – D
 D) Y – D – D – Y

- ★ 8. I. Koruyucu aşılarnı olma
 II. Odasını düzenli tutma
 III. Yeterli eğitim alma
 IV. Çevreyi temiz tutma

Haklarını tam olarak bilmeyen bir bireyin yukarıdaki durumlardan hangilerinde güçlük yaşayabileceği söylenebilir?

- A) I ve II
 B) I ve III
 C) II ve III
 D) II ve IV

★ 9. Tanım 1: Toplumı oluşturan insanlardan her birine denir.

Tanım 2: Ortak bir amaç için bir araya gelen, aralarında etkileşim olan, en az iki kişiden oluşan topluluğa denir.

Tanımlardaki boşluklara uygun olan kelimeler hangisi şıkta doğru verilmiştir?

1	2
A) Birey	Grup
B) Grup	Birey
C) İnsan	Halk
D) Kişi	Millet

Örnek 1

Moussa

Ben ekonomik olarak geri kalmış Afrika ülkelerinden birinde yaşıyorum. Çocukların çoğu okula gidemiyor. Okula benzeyen derme çatma binamızda sınıflar 90-100 kişilik, su ihtiyacımızı karşılamak için saatlerce yürümemiz gerekiyor. Günde birer öğün yemek yiyebiliyoruz.

Moussa'nın ifadelerine bakarak yaşadığı yerdeki çocuklar için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çocuk hakları yeterince kullanılmamaktadır.
- B) Yeterli ve dengeli beslenmemektedirler.
- C) Eğitim haklarını tam olarak kullanamamaktadırlar.
- D) Küçük yaşta çocuk işçiler olarak çalıştırılmaktadırlar.

Çözüm 1

İfadelere bakıldığında Afrika'da yaşayan çocuğun evrensel çocuk haklarının bir çoğunu kullanamadığı görülür. Eğitim şartlarının iyi olmadığı, beslenme konusunda şartların iyi olmadığını söyleyen çocuk küçük yaşta çocukların çalıştırılmasından bahsetmemiştir.

Bu nedenle doğru cevap D şıkkıdır.

Anahtar Bilgi

Dünya üzerindeki bütün çocukların doğuştan sahip olduğu haklara çocuk hakları denir.

UNICEF: Dünya çocuklarını korumak ve yaşam koşullarını iyileştirmek amacıyla Birleşmiş Milletler tarafından kurulan bir yardım kuruluşudur.

Örnek 2

Çocukların bir takım fazladan haklara sahip olması oldukça olumludur. Çocuklara her alanda pozitif ayrıcalık tanınmalıdır.

Yukarıdaki düşüncüyü dile getiren biri aşağıdakilerden hangisini düşünmektedir?

- A) Çocukların bazı sorumluluklarını bilmesi gerektiğini
- B) Çocukların diğer insanlara göre, daha fazla korunmaya ve ilgiye ihtiyaçları olduğunu
- C) Çocukların herkesle eşit haklara sahip olması gerektiğini
- D) Ailelerin çocuklarına fazla vakit ayırmaları gerektiğini

Çözüm 2

Bu düşünceye sahip olan bir kişi çocukların diğer insanlara göre daha fazla korunmaya ihtiyaç duyduğunu düşünür.

Bu nedenle doğru cevap B şıkkıdır.

TEST 4

1.

Ayşe

Kenan

Berin

Nihat

Yukarıda “Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi”ne göre genel olarak bir insanın kaç yaşına kadar çocuk sayılacağı” sorusuna öğrencilerin verdiği cevaplar verilmiştir.

Buna göre hangi öğrenci bu soruya doğru cevap vermiştir?

A) Ayşe

B) Kenan

C) Berin

D) Nihat

2. “Adım Ömer, Suriye’nin Halep kentinde dünyaya geldim. İlkokulu burada okudum. Her şey çok güzeldi ve ben okulumu seviyordum. Okulmdan arta kalan zamanlarda arkadaşlarımla eğleniyordum. Mutlu bir ailem vardı. Ülkemde iç savaş çıkınca babamın çalıştığı hastane bombalandı. Önce babamı kaybettim. Sonra rejim askerleri tarafından ağabeyim tutuklandı ve biz onun akıbetini öğrenemedik, umarım yaşıyor. Çaresiz bir şekilde annemle Türkiye’ye geldik. Annem şimdi bir fabrikada çalışıyor.”

Yukarıdaki metne bakarak Ömer’in haklarından hangisinin ihlal edildiği söylenemez?

A) Eğitim hakkı

B) Çalışma hakkı

C) Vatandaşlık hakkı

D) Güvenlik hakkı

3. () Ülkemizde çocukların hastalıklara karşı korunması amacıyla yapılan aşuların takibini Sağlık Bakanlığı’na bağlı birimler yapar.

() Eğitim çağına gelmiş her çocuğun ücretsiz eğitim alma hakkı vardır.

() İlk ve ortaokul çağındaki her çocuk ailesine katkıda bulunmak amacıyla belli bir ücret karşılığı bir işte çalışabilir.

Yukarıdaki ifadelerden doğru olanın başına (D), yanlış olanın başına (Y) harfleri konulduğunda aşağıdakilerden hangi şık elde edilir?

A) Y
 D
 Y

B) D
 Y
 D

C) D
 D
 Y

D) D
 D
 D

4.

Dünya üzerinde tüm çocukların doğuştan sahip olduğu haklara Çocuk Hakları denir BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne imza atan devletler kendi anayasa ve yasalarıyla da bu hakları güvence altına almıştır.

Aşağıdakilerden hangisi çocuk hakları ihlaline örnektir?

- A) Eğitim çağı gelen her çocuğun okula gidebilmesi
- B) Belediyeler tarafından her mahalleye yeterince çocuk oyun parkları yapılması
- C) Aşı karneleriyle Sağlık Bakanlığı'nca tüm çocukların hastalıklara karşı aşılınması
- D) Bazı Afrika ülkelerinde çocukların da silahlandırılması

5.

Ben Cem. Atatürk Ortaokulu 5.sınıf öğrencisiyim. Buraya 2 yıl önce Yozgat'tan geldik. Babam mevsimlik tarım işçisi olduğu için kardeşlerimle birlikte hem okul harçlığımızı çıkartmak hem de aile ekonomisine katkı sağlamak amacıyla çalışıyoruz. Bu yüzden okulda devamsızlığım çok fazla

Çocuk hakları ihlallerinin birçok nedeni vardır: Cehalet, Yoksulluk, Savaş, İç savaş, Terör, Devletlerin demokratik ve sosyal devlet olmaması vs.

Yukarıda anlatılan olaydaki çocuk hakları ihlalinin en önemli sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yoksulluk
- B) Savaş
- C) Terör
- D) İç savaş

6.

- a. Kimsesiz çocuklar için yetimhanelerin kurulması
- b. Şehit ve gazi çocuklarına pozitif ayrımcılık uygulaması
- c. Hafta sonu tatilleri ve sair tatil zamanlarında çocukların çalıştırılarak ekonomiye kazandırılması
- d. Şehir planlamalarında çocuk oyun alanlarının gözetilmesi
- e. Suça karışmış çocuklarla ilgili iyileştirme programları yapılması
- f. Çocuk istismarının önüne geçmek için yasal düzenlemeler yapılması

Yukarıdakilerden hangileri çocuk haklarını korumaya yönelik uygulamalardandır?

- A) a, b, c ve e
- B) a, b, c, d, e ve f
- C) a, b, d, e ve f
- D) a, d ve f

★ 1.

1994 yılında fotoğrafçı Kevin Cartner'ın Sudan'da çektiği fotoğrafta Birleşmiş Milletler kampına gitmek isteyen küçük bir kız çocuğunun ölümünü bekleyen akbaba görülüyor.

Dünya üzerinde çocuk ölümlerinin en fazla yaşandığı yerlerden birisi de geri kalmış Afrika ülkeleridir. Etiyopya, Sudan, Yemen gibi ülkelerde binlerce çocuk temiz su ve gıda maddelerine ulaşamıyor. Salgın hastalıkların açlık ve kıtlığın sebep olduğu bu ölümlerden maalesef tüm insanlık sorumludur. Yer altı ve yerüstü zenginlikleri Batılı devletlerce sömürülmüş olan bu Afrika ülkeleri, bugün çocuklarını hayatta tutacak en temel gıda maddesi olan ekmeğe bile muhtaç durumdadır.

Yukarıdaki metne bakarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bazı Afrika ülkelerinde çocuklar en temel hak olan yaşama hakkını bile kullanamıyor.
- B) Dünyadaki çocuk hakları ihlali sadece Afrika'da görülüyor.
- C) Temiz suya ve gıda maddelerine erişememek çocuk ölümlerine sebep oluyor.
- D) Yaşanan bu ihallerden başta sorumlu devletler olmak üzere tüm insanlık sorumludur.

★ 2. Çocukların korunmaya, sağlıklı bir ortamda yaşamaya, sevmeye ve eğitime ihtiyacı vardır.

Çocukların özel ilgi görme ve yardım alma konusunda çeşitli ülkeler birlikte hareket edip 20 Kasım 1989'da Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'yi imzalamışlardır.

Dünya Çocuk Hakları Günü olarak, her yıl 20 Kasım'da kutlanmaktadır.

Çocuk Hakları ile ilgili verilen bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Çocuklar kişiliklerinin tam oturması için erken yaştan itibaren çalışma hayatına girmelidir.
- B) Çocukların bedensel ve ruhsal olarak korunulması gerekir.
- C) Her çocuk ücretsiz olarak temel hakları olan eğitim, sağlık gibi haklarından yararlanmalıdır.
- D) BM çocuk haklarını korumak için adımlar atmıştır.

★ 3.

★

- ❖ Sağlık Bakanlığı
- ❖ Birleşmiş Milletler
- ❖ Milli Eğitim Bakanlığı

Yukarıda verilen kurumların ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çocukların sağlığıyla ilgili çalışmaları vardır.
- B) Çocukların eğitim hakkını sağlarlar.
- C) Çocukların haklarının yerine getirilmesine katkı sunan önemli kuruluşlardır.
- D) Devletimizin bakanlıklarıdır.

★ ★ 4.

Sağlık Bakanlığı

İçişleri Bakanlığı

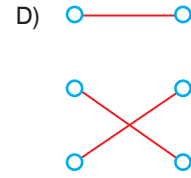
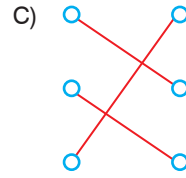
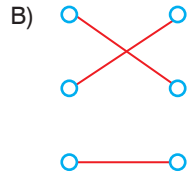
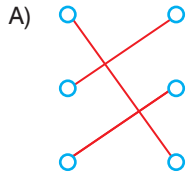
Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

Anne-babasını bilme ve onlar tarafından bakılma hakkı

Koruyucu aşılarını ücretsiz olma hakkı

Nüfus kütüğüne kaydolma hakkı

Yukarıda verilen hakların hangi kurumlar tarafından sağlanacağını eşleşmesi hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- ★ 5. ❖ Çocuklar on iki yaşından itibaren çalışabilir.
 ★ ❖ Hiçbir çocuğun yaşantısına dokunulamaz.
 ★ ❖ Çocuklar tıbbi bakımdan yoksun bırakılamazlar.
 ❖ Okulda verilen ödevleri yapmak çocuğun sorumluluklarındandır.

Yukarıda verilenlerden kaç tanesi yanlıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

- ★ 6. Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'ye göre; Birleşmiş Milletlere üye ülkeler her çocuğun temel yaşama hakkına sahip olduğunu kabul eder ve çocuğun hayatta kalması ve gelişmesi için mümkün olan azami çabayı gösterirler.

Yukarıdaki bilgide vurgulanan çocuk hakkı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eğitim hakkı
 B) Hayatta kalma hakkı
 C) Düşünce özgürlüğü
 D) İfade özgürlüğü

ÜNİTE DEĞERLENDİRME

1.

Ben Ali, bir bireyim. Ama farklı ortamlarda rollerim değiştiği için farklı şapkalarım var. Örneğin kız kardeşimin abisi, anne ve babamın oğlu, ablamın erkek kardeşi, amcamın yeğeni, dedemin torunu, okul takımının kaptanı, sınıfın başkanı, okulda öğrenci ve tiyatrodan oyuncu... Hiçbirinden şikâyetçi değilim, önemli olan rolleri birbirine karıştırmamak ve her rolün getirdiği sorumlulukları yerine getirerek hakkını vermek. Bu konuda kendime güveniyorum.

Aşağıdakilerden hangisi Ali'nin sorumluluklarından birisi olamaz?

- A) Maçlarda takım arkadaşlarını motive etmek
- B) Evde anne ve babasına yardımcı olmak
- C) Futbol antrenmanları nedeniyle tiyatro çalışmalarını aksatmak
- D) Ödevlerini yapıp derslerine çalışmak

2.

I. Evimizin bulunduğu sokağın krokisini çizebiliyorum.

Yahya

II. Yeni kimlik kartında yer alan değişiklikleri öğrendim.

III. Teknolojik aletleri kullanma kılavuzuna göre kullanma konusunda anneme yardım ediyorum.

IV. Harçlıklarımdan ihtiyacım olanı alıyorum geri kalanını kumbarama atıyorum.

Yahya'nın Sosyal Bilgiler dersinden öğrendiklerine bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Vatandaşlık hakkında bilgiler öğrendiği
- B) Adres bulma konusunda bir şeyler öğrendiği
- C) Tüketici haklarıyla ilgili bilgiler öğrendiği
- D) Ülkemizde görülen iklimleri öğrendiği

3. Sosyal Bilgiler dersi Atatürk İlke ve İnkılaplarına bağlı, ülkesine ve bayrağına sahip çıkan dolu bireyler yetiştirmeyi arzular.

Yukarıdaki boşluk hangisiyle tamamlanırsa daha doğru olur?

- A) Vatan sevgisiyle
- B) Eski değerlerle
- C) Geri kalmış düşüncelerle
- D) Geçmişle

4. I. Geçmişle gelecek arasında bağ kurar.
II. İçinde yaşadığı dünyayı ve doğayı tanır.
III. Karşılaştığı toplumsal olaylar karşısında bilinçli davranır.

Yukarıda Sosyal Bilgiler dersi içinde yer alan diğer bilim dalları verilmiştir.

Bu bilgilerin doğru tanımlanışı aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

I

II

III

A) Coğrafya	Tarih	Sosyoloji
B) Tarih	Sosyoloji	Felsefe
C) Tarih	Coğrafya	Sosyoloji
D) Felsefe	Sosyoloji	Coğrafya

5. Kasabaya açılan yeni süt ve peynir tesisi, köylülerin ürünlerini değerlendirme imkanı bulmasını sağladı. Yeni açılan tesise kasabada yaşayan sekiz kişi işçi olarak alındı. Tesis köylülerin hayvancılıktan iyi gelir elde etmelerini sağladı. İnsanlar elde ettikleri gelirin bir kısmıyla evlerine sıcak su için güneş enerjisi taktırdı. Bu durum özellikle sıcak su için daha az odun yakılması anlamına geliyordu. Tüm bu yaşananlar kasaba halkının kasabalarında kalıp mutlu ve huzurlu bir şekilde yaşamalarına katkı sağladı.

Yukarıdaki bilgilere bakarak süt işletme tesisinin açılmasının kasabayı aşağıdaki alanlardan hangisinde etkilediği söylenemez?

- A) Ekonomik
- B) Çevresel
- C) Bilimsel
- D) Sosyal

6. Aylin, Cumhuriyet Ortaokulu 5/D sınıfında eğitim görmektedir. Okulda sınıf nöbetçisi olduğunda teneffüslerde sınıfı havalandırır. Ayrıca okuluna zamanında gelir. Derslerini düzenli çalışır ve sınıf eşyalarını temiz kullanır. Aylin, evleri okula yakın olduğu için yürüyerek gidip gelir. Evde annesine mutfaktaki bazı işlerde yardımcı olur.

Buna göre Aylin ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sorumluluklarının bilincinde bir bireydir.
- B) Sınıfın en başarılı öğrencisidir.
- C) Okul yolunda yaya rolünü üstlenmektedir.
- D) Eğitim hakkından yararlanmaktadır.

7. Aşağıda Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'de yer alan bazı maddeler verilmiştir.

Madde 6: Taraf devletler, her çocuğun temel yaşama hakkına sahip olduğunu kabul ederler ve çocuğun hayatta kalması ve gelişmesi için mümkün olan azami çabayı gösterirler.

Madde 24: Taraf devletler, çocuğun olabilecek en iyi sağlık düzeyine kavuşma, tıbbi bakım ve rehabilitasyon hizmetlerini veren kuruluşlardan yararlanma hakkını tanırlar. Taraf devletler, hiçbir çocuğun bu tür tıbbi bakım hizmetlerinden yararlanma hakkından yoksun bırakılmamasını güvence altına almak için çaba gösterirler.

Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'si'ne göre verilen haklar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşama- sağlık hakkı
- B) Vatandaş olma -eğitim hakkı
- C) Özel hayatın korunması-ifade hürriyeti hakkı
- D) Temiz ve sağlıklı çevrede yaşama hakkı

8. Kitap okumak, insanın bilgi birikimini artırdığı gibi düşünce dünyasını zenginleştirir. Bu nedenle kitap okumayı hayatımızın bir parçası hâline getirmeliyiz. Okumak için mutlaka zaman ayırmalıyız. Zamanımızın hepsini oyun oynamaya ayırmamalıyız. Planlı hareket ederek görev ve sorumluluklarımızı vaktinde yerine getirirsek boş kalan zamanlarımızda arkadaşlarımızla oyunlar oynayabiliriz. Aile ve arkadaşlarımızla geçireceğimiz vaktin nitelikli olmasına özen göstermeliyiz.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Zamanımızı planlayarak kullanmamız bizim faydamıza olacaktır.
- B) Vaktimizi planlı yaşarsak her faaliyete yeterli olacaktır.
- C) 24 saatimizin bir bölümünü muhakkak kitap okumaya ayırmalıyız.
- D) Ailemize daha çok, arkadaşlarımıza daha az zaman ayırmalıyız.